

Vereniging Natuur en Milieufederatie Flevoland

“Samen voor een mooi en duurzaam Flevoland”

Meerjarenbeleidsplan 2020-2024

Versie: DEF

Datum: 6 december 2020

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
I. Wat is en wat doet de Natuur en Milieufederatie Flevoland?	4
II. Wat is er gaande?.....	5
III Hoe gaat de NMFF te werk?.....	7
IV Onze prioriteiten: waar zet de NMFF op in?.....	7
A. Energie: besparing en duurzame energie	9
B. Circulair: Samen werken aan circulaire steden en dorpen	13
C. Ruimte: rijke natuur en een mooi Flevoland.....	18
V. Onze organisatie	21

INLEIDING

Samen voor een Mooi en Duurzaam Flevoland

Voor u ligt het meerjarenbeleidsplan 2020-2024 van de Natuur en Milieufederatie Flevoland: *Samen voor een Mooi en Duurzaam Flevoland*. Hierin schetsen we onze inzet voor de komende jaren.

Een aantal onderwerpen en strategieën houden we vast: we blijven initiatiefnemer en versneller van duurzame ontwikkeling, pleitbezorger van een mooie en duurzame provincie Flevoland en een netwerkorganisatie die samenwerkt met bewoners, bedrijven en publieke organisaties. Energie, circulaire stedelijke ontwikkeling en ruimtelijke kwaliteit blijven voor ons een belangrijke prioriteit.

Daarnaast leggen we nieuwe accenten. Meer dan voorheen willen we met ons pleidooi voor duurzame ontwikkeling het publieke debat opzoeken. Onze netwerken willen we actiever gaan organiseren, uitbreiden en inzetten.

We schetsen hieronder onze missie en onze plek in de provincie, en onze dromen, doelen, resultaten, strategie en op hoofdlijnen de activiteiten voor de periode van 2020 tot en met 2024. En we geven natuurlijk aan op welke punten wij ons willen ontwikkelen. Maar eerst stellen we ons graag aan u voor...

I. Wat is en wat doet de Natuur en Milieufederatie Flevoland?

De Natuur en Milieufederatie Flevoland (NMFF) stamt uit 1986 en is opgericht als provinciale federatie van aangesloten organisaties. Net als bij de andere provincies, kreeg Flevoland zo een federatie die zich inzette voor verbetering van het leefmilieu en versterking van de natuur. Inmiddels zijn we uitgegroeid naar een federatie van 62 lidorganisaties en werken we nog dagelijks samen met onze leden aan een Mooi en Duurzaam Flevoland.

Bewoners helpen bij hun inzet voor hun eigen leefomgeving zit in ons DNA. Daarnaast heeft de NMFF een eigenstandige positie ontwikkeld als behartiger van natuur- en milieubelangen, meebeslisser in gebiedsprocessen en versneller van duurzame ontwikkelingen. Flevoland is bij uitstek een provincie die voorop loopt bij het ontwikkelen van nieuwe initiatieven. Samenwerken met het bedrijfsleven, overheden en andere organisaties is belangrijk voor versnelling.

Wat de NMFF onderscheidt van andere regionale spelers zijn onze ideële drijfveer, onze verbinding met onze lidorganisaties en onze onafhankelijkheid. Wat ons onderscheidt van andere groene ngo's zijn de langjarige gebiedskennis waarover de NMFF beschikt en het sterke provincie dekkende netwerk onder actieve bewoners, duurzame ondernemers, deskundigen, maatschappelijke organisaties, ambtenaren, bestuurders en politici. Tot slot zijn wij in staat om de verbinding te leggen tussen al deze partijen en hun taal te spreken, vooral met bewoners.

De NMFF is een onafhankelijke vereniging zonder winstoogmerk. Een team van professionals voert het dagelijkse werk uit. Daarbij zoeken we de samenwerking met bewoners(groepen), bedrijfsleven, overheden en andere organisaties. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, standpuntbepaling en projecten werkt de NMFF samen met onze aangesloten lidorganisaties, onze oren en ogen in het veld en partners bij het bouwen aan een mooie en duurzame provincie.

Voor een aantal basistaken ontvangt de NMFF een basissubsidie van de provincie Flevoland. Daarnaast steunt de Nationale Postcodeloterij – via de koepel van de Natuur en Milieufederaties – ons werk. Tot slot zoekt de NMFF per project financiering. De NMFF heeft de ANBI status en wordt gekeurd door het CBF.

Missie

'Natuur en Milieufederatie Flevoland werkt aan een mooie en duurzame provincie Flevoland: een provincie met een rijke natuur, mooi landschap en een gezond milieu. Een provincie waar we duurzaam wonen en werken, zodat de bewoners van Flevoland van een gezonde leefomgeving kunnen genieten, nu en straks.'

De NMFF zet zich in de provincie Flevoland met hart in ziel in voor natuur en milieu in Flevoland. Duurzaamheid doe je samen: we faciliteren, stimuleren en regisseren samenwerking met bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden. De NMFF creëert en neemt initiatieven die de provincie duurzamer maken.

In een mooi en duurzaam Flevoland:

- zijn wonen, werken en reizen *energie*neutraal doordat Flevoland zuinig is met energie en grondstoffen en in zijn behoefte voorziet met hernieuwbare bronnen
- wordt gebied zorgvuldig benut en ontwikkeld en koesteren we natuur
- is het prettig wonen in de steden en dorpen met schone lucht en natuur om de hoek
- krijgen planten en dieren de ruimte in mooie natuurgebieden waarvan bewoners kunnen genieten
- is ruimte voor een groene economische groei.

II. Wat is er gaande?

Flevoland is, door haar jonge ontstaansgeschiedenis, een relatief schone provincie. De provincie is een van de koplopers in duurzaamheid. Op energiegebied vervult Flevolands zelfs een gidsfunctie. Is dat reden om achterover te leunen? Wat ons betreft niet. De bevolking blijft hier groeien en daarmee zal de strijd om ruimte, een rijke natuur en een mooi landschap in onze provincie nog decennia voortduren. Economie en mobiliteit groeien mee, met alle klimaateffecten en gevolgen voor de leefomgeving van dien.

Niet alleen fossiele brandstoffen, maar ook allerlei andere grondstoffen zullen schaars(er) worden. In Flevoland is ruimte voor duurzame energie aanwezig en de opgave om energie te besparen in de gebouwde omgeving is groot. Dat vereist veel efficiënter gebruik en het creëren van kringlopen, zowel aan de kant van consumenten als van producenten. De provinciale doelstelling is om in 2030 energieneutraal te zijn, inclusief transport. De weg naar een 100% duurzame energievoorziening is nog lang niet geplaveid. Inwoners meer betrekken, via bijvoorbeeld energiecollectieven, is belangrijk om de energiedoelen te halen en zo invloed uit te oefenen op de inrichting van hun gebied.

De komende decennia groeit de provincie van 400.000 naar 600.000 inwoners. Dit stelt eisen aan infrastructuur, werkgelegenheid en voorzieningen. Tegelijkertijd stellen de toenemende verstedelijking en klimaatverandering Flevoland voor nieuwe opgaven. Flevoland is bedacht, gemaakt en ingericht door mensen. De traditionele manier van gebiedsontwikkeling met grootschalige plannen voldoet echter niet meer. Het past niet meer bij het huidige tijdsbeeld waarin burgers het heft in eigen handen nemen. En ook niet bij de huidige maatschappelijke opgave van slimmere nieuwbouw (klimaatadaptief, natuurinclusief, en aargasvrij) en meer transformatie van het bestaande. Dit biedt kansen om samen met overheden en andere partners met meer aandacht voor de lokale situatie te werken aan een gebied waar het plezierig wonen, werken en recreëren is.

Nieuwe gebiedsontwikkelingen bieden duurzame kansen zoals een gezonder Markermeer door aanleg van de MarkerWadden, en de wereldexpo Floriade in Almere in 2022 waar stedelijke ontwikkeling en voedselproductie en –consumptie samen komen. De thema's van de Floriade 2022: 'greening', 'feeding', 'energyzing' en 'healthying the city', sluiten uitstekend aan bij duurzaamheid. Een 'slimme' groene stad waarbij energie wordt opgewekt in plaats van alleen gebruikt. Met een circulaire economie waar afval omgewerkt wordt tot grondstof en waar kringlopen gesloten zijn. En van een 'biobased economy', een economie die draait op biomassa en niet op fossiele grondstoffen. De 'making of' van de Floriade biedt een uitstekende kans voor dit soort innovaties in Almere en Flevoland.

Biodiversiteit gaat nog steeds achteruit, vooral in agrarisch gebied. Flevoland wil bijdragen aan grootschalige natuurontwikkeling in Nederland. Het verbinden van natuurgebieden blijkt echter een taaie opgave. Beiden zijn teveel een zaak van beleidsmakers en specialisten geweest. Publieke steun en betrokkenheid bij natuurontwikkeling zijn essentieel om de natuur in Flevoland sterker te maken.

Gedragsverandering en werkelijke verlaging van onze *footprint* blijken ontzettend lastig, zelfs bij mensen die intrinsiek gemotiveerd zijn; veel mensen willen als burger meer dan ze als consument of ondernemer in de praktijk doen. Daarom blijft het lastig op thema's die ingrijpende keuzes vergen - zoals mobiliteit of de intensieve landbouw - wezenlijke verbeteringen voor elkaar te krijgen.

De afgelopen jaren zijn stappen van betekenis gezet op weg naar een duurzame provincie. Maar er zijn weerbarstige problemen die om een daadkrachtige aanpak vragen. Het blijft dus nodig om vanuit het maatschappelijk middenveld op te komen voor belangen die zelf geen geld en stem hebben, vaak

tegenover de wél gefinancierde belangen van economische sectoren als landbouw en transport. En voor de grote stappen naar een duurzame regio moeten innovatie en een brede maatschappelijke inzet hand in hand gaan. Dit geeft de richting aan voor de NMFF: ons werk is nog lang niet klaar.

De samenleving

We zien een ontwikkeling richting een complexe netwerksamenleving, waarin niemand het eenzijdig voor het zeggen heeft; ook - of juist - de overheid niet. En duurzaamheid in beleid is niet vanzelfsprekend, maar iedere keer opnieuw afhankelijk van de politieke keuzen van bestuurders.

Tegelijkertijd vindt er een proces van decentralisatie plaats: met name op het gebied van ruimtelijke ordening, energie-opwek en natuur krijgen provincies en gemeenten juist een zwaardere rol. Door de bezuinigingen die gepaard gaan met de decentralisatie dreigt een verschraving in de uitvoering van die taken. Maar anderzijds biedt deze decentralisatie kansen om ruimtelijke ontwikkelingen lokaal en regionaal te beïnvloeden. Overheden zijn ook actief op zoek naar maatschappelijke steun, door participatie van bewoners bij lokale en regionale plannen en projecten. De NMFF spreekt de taal van beide kanten en kan als intermediair de brug slaan, zodat plannen beter worden en sneller kunnen worden uitgevoerd.

Van groot belang voor een duurzaam en mooi Flevoland is de opkomst van de energieke samenleving: een brede duurzaamheidsbeweging van betrokken burgers en bedrijven. We zien dat mensen zich enorm inzetten om hun eigen leefomgeving mooier, socialer en duurzamer te maken. Daarbij verbinden ze zich niet meer langdurig, maar sluiten ze zich eerder individueel en ad hoc aan bij losse verbanden. En mensen willen niet denken en praten, maar doen! Deze nieuwe 'doe-het-zelvers' bieden de NMFF de kans om onze federatieve rol een 21^e eeuwse invulling te geven. Ook vooroplopende bedrijven zijn onze bondgenoten. Het economisch voordeel van efficiënter gebruik van energie en grondstoffen zien wij als een kans voor het milieu.

Een belangrijke conclusie voor de NMFF is dat voor succesvolle verduurzaming de verbinding tussen ondernemers, bewoners onderling en overheden cruciaal is. De netwerksamenleving heeft veel in petto, maar het resultaat wordt op veel terreinen nog niet geboekt!

Financiering en organisatie

Financiers vragen (meer dan vroeger) om concrete resultaten. Het vereist creativiteit, ondernemerschap en een zakelijk instinct om financiële gelden te verwerven en benutten.

We zien razendsnelle ontwikkeling op ict-gebied die de manier van communiceren, organiseren, produceren, informeren ingrijpend verandert. Als we die mogelijkheden goed benutten – om politiek en publiek draagvlak te verwerven voor duurzaamheid, om onze achterban en ons netwerk uit te breiden - biedt dat kansen voor de NMFF.

Wat dit alles betekent voor onze manier van werken komt hierna aan bod.

III. Hoe gaat de NMFF te werk?

De NMFF hanteert drie samenhangende strategieën om een mooi en duurzaam Flevoland te verwezenlijken.

A. Initiëren en versnellen van duurzame ontwikkeling

'Er kan nog veel gebeuren om Flevoland werkelijk duurzaam te maken. Ons werk is dus nog lang niet klaar.'

De NMFF ontwikkelt samen met haar lidorganisaties ideeën en concepten die bijdragen aan een mooi en duurzaam Flevoland. Soms voeren we die zelf uit en soms stimuleren we anderen om er mee aan de slag te gaan. Concrete voorbeelden zijn de lokale energieloketten, energiebesparingsprojecten met bewoners, lokale circulaire innovatietafels, het Voedselbos Almere Oosterwold, de MarkerWadden, en de linksom-route luchthaven Lelystad.. Onze projecten hebben een innovatief en experimenteel karakter. Als een aanpak mainstream wordt, nemen anderen het stokje over zoals het project Voedselbos binnen het provinciale programma Nieuwe Natuur.

B. Maatschappelijke steun verwerven voor duurzame ontwikkeling

'Op thema's die ingrijpende keuzes vergen - zoals klimaat of mobiliteit – blijft het lastig wezenlijke verbeteringen voor elkaar te krijgen.'

Daarom heb je daarbij steun nodig van bewoners, ondernemers, opinieleiders, en niet in de laatste plaats van politici en bestuurders die naar al die mensen luisteren. De NMFF heeft een visie op duurzame ontwikkeling in de provincie Flevoland. Wij baseren die op feiten van hoe de provincie er voor staat en wat er mogelijk is. Die visie en deskundigheid zetten wij in om maatschappelijke en politieke steun te verwerven voor duurzame ontwikkeling. Dat doen we door onderzoek te laten doen, allianties te sluiten met bedrijven en kennisinstellingen, opinieonderzoek te doen, werkbezoeken te organiseren (zoals voor politici) en het perspectief van duurzaamheid in de media te laten doorklinken met een begrijpelijk verhaal. We zetten samen met onze lidorganisaties en met koplopers in het bedrijfsleven in op inspirerende pilots. Soms laten we als Vereniging onze tanden zien en dienen – met wetten en regels in de hand – zienswijzen in.

C. Netwerken ontwikkelen en inzetten voor duurzame ontwikkeling

'We zien een complexe netwerksamenleving, waarin niemand het eenzijdig voor het zeggen heeft. En we zien een brede duurzaamheidsbeweging van betrokken burgers en bedrijven.'

Onze vereniging groeit de laatste jaren fors in lidorganisaties. Daarnaast hebben we ook veel supporters van een mooi en duurzaam Flevoland; mensen die duurzame ontwikkeling belangrijk vinden. De NMFF is hun belangenbehartiger en gaat hen bovendien concreet helpen met duurzamer leven. Actieve bewoners slaan de handen ineen en gaan concreet aan de slag met duurzame energie, ontwikkelen circulaire oplossingen, lobbyen voor goede fietsinfrastructuur, gezonde voedselproductie en aantrekkelijke natuur om de hoek. De NMFF heeft nieuwe manieren ontwikkeld om aan te sluiten bij de behoeften van de 'doe-het-zelvers' van nu. Via onze duurzame communities, duurzaamheidswinkel, en lokale energieloketten leggen we de connectie naar overheden en bedrijven. De NMFF heeft en houdt hierbij haar verbindende en inspirerende rol in het netwerk van bedrijven en andere professionals.

IV. Onze prioriteiten: waar zet de NMFF op in?

De NMFF heeft drie prioriteiten gesteld. Hieronder staan ze genoemd met een korte motivatie voor de keuze en het doel waar we ons voor inzetten.

A **Energieneutrale provincie: besparing en duurzame energie**

- De NMFF wil werk maken van een energieneutrale provincie in 2030 (inclusief mobiliteit), via stimuleren van minder energieverbruik, vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen en 100% hernieuwbare groene energie met lokale participatie en draagvlak.

B **Circulair Flevoland: samen werken aan duurzame steden en dorpen**

- De NMFF zet zich in voor circulaire economie, met duurzame steden en dorpen met een aantrekkelijke woon- en werkomgeving en daadwerkelijke verlaging van de *footprint* van de Flevolandse bewoners, zoals voor grondstoffen.

C **Rijke natuur en een mooi landschap**

- De NMFF zet zich in om in een groeiende provincie de ruimte en voorwaarden te blijven vinden voor een soortenrijke en gevarieerde natuur en een gezond en aantrekkelijk landschap dat ook voorbereid is op de gevolgen van klimaatverandering (klimaatadaptatie).

Per prioriteit geven we een probleemanalyse, onze stip op de horizon, de rol die we voor onszelf weggelegd zien, doelen op hoofdlijnen, de concrete resultaten en middelen om die te bereiken.

Graag plaatsen we een *disclaimer* bij de concreet geformuleerde resultaten en middelen. Enerzijds omdat we per jaar in ons werkplan opnieuw een beoordeling maken van de kansen en de mogelijkheden. En anderzijds omdat de NMFF niet in haar eentje een mooi en duurzaam Flevoland verwezenlijkt. Daar zijn een hoop meewerkende mensen, partijen en omstandigheden voor nodig. Kortom, wij gaan er voor, voor deze resultaten, maar hebben die niet helemaal in eigen hand.

A. Energieneutrale provincie: besparing en duurzame energie

Energiek op weg naar een Energieneutraal Flevoland

Onze droom

Wij dromen van een Flevoland waar duurzame energie voor iedereen beschikbaar is.

Wat gaan we de komende jaren doen?

De NMFF wil werk maken van de energietransitie. Wij streven een centrale en actieve rol na in de uitwerking van het klimaatakkoord. De NMFF is hierbij adviseur en makelaar tussen bouwers en andere relevante bedrijven, opdrachtgevers als corporaties, bewoners en gemeenten. Landelijke ontwikkelingen vertalen we naar de regio.

“De NMFF wil werk maken van een energieneutrale provincie in 2030 (inclusief mobiliteit), via stimuleren van minder energieverbruik, vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen en 100% hernieuwbare groene energie met lokale participatie en draagvlak.”.

Wat is er aan de hand?

We leven in een éénrichtingseconomie. We halen fossiele brandstoffen en andere grondstoffen (zoals metalen en fosfaten) uit de grond, verbruiken die en gooien ze weg. De aanpak van het klimaat- en energievraagstuk heeft hierbij topprioriteit. Dit is de grootste uitdaging waarvoor we de komende tientallen jaren staan. Het klimaat- en energievraagstuk is inmiddels voldoende op de publieke en politieke agenda in Nederland en Flevoland geplaatst. Alhoewel we dit voortdurend moeten blijven agenderen zodat het niet wegzakt, zijn we nu toch vooral in de fase van oplossingen beland.

Het is belangrijk dat alternatieve energievormen een versnelling doormaken en tot echte innovaties leiden. Het oplossingsgericht werken aan duurzame energieopwekking en energiebesparing biedt kansen voor NMFF en de samenwerkende Natuur- en Milieufederaties. We hebben goede contacten met (lokale) overheden en bedrijven en hebben daarbij een eigen geluid. Bovendien staan we dicht bij de burger.

Wat kan de NMFF eraan doen?

De NMFF is bij uitstek goed gepositioneerd om te bemiddelen tussen vragers en aanbieders van energiebesparing en –opwekking, om een belangeloze afzender te zijn van nieuwe informatie en nieuwe ontwikkelingen aan te jagen.

Energieverbruik is in Flevoland sterk gekoppeld aan de gebouwde omgeving (huishoudens en bedrijven) en transport. Technisch kan er al veel om dit terug te dringen. De NMFF legt zich vooral toe op de gebouwde omgeving, en wil eigenaren en bewoners aanzetten tot energiebesparing en hen verbinden aan marktpartijen met een goed aanbod. We gaan hiervoor een laagdrempelig aanbod aanbieden via onze Energie-loketten. Gedragsverandering en draagvlak bij de bevolking voor soms moeilijke beslissingen blijft belangrijk. NMFF weet als geen ander hoe ze bewoners en consumenten kan verleiden om in te zetten op oplossingen dicht bij huis. Al die vele kleine beetjes worden vanzelf groot.

In 2030 wil de provincie energieneutraal zijn, inclusief transport. We blijven partijen uitdagen in het aantrekkelijk maken van de oplossingen die we nu al voor handen hebben, maar die nog een flinke

opscaling behoeven (wind, zon, biomassa). Voor windenergie is draagvlak nodig door te zorgen voor meer participatiemogelijkheden voor burgers, zoals bij 'opschalen en saneren'. En voor zon is nog veel onbenut dakoppervlak beschikbaar. We helpen initiatieven van onderop om het voortouw te nemen bij het realiseren van dit soort projecten. Ook bij mobiliteit blijven we zoeken naar kansen voor schoner transport.

Onze accenten:

1. Energiebesparing in gebouwen bevorderen

Energieverbruik is in Flevoland sterk gekoppeld aan de gebouwde omgeving (huishoudens en bedrijven) en transport. De NMFF legt zich vooral toe op de gebouwde omgeving, en wil eigenaren en bewoners aanzetten tot energiebesparing en hen verbinden aan marktpartijen met een goed aanbod. De NMFF is bij uitstek goed gepositioneerd om te bemiddelen tussen vragers en aanbieders van energiebesparing en –opwekking, om een belangeloze afzender te zijn van nieuwe informatie en nieuwe ontwikkelingen aan te jagen.

2. Productie van hernieuwbare energie met draagvlak verhogen

In 2030 wil de provincie energieneutraal zijn, inclusief transport. We blijven partijen uitdagen in het aantrekkelijk maken van de oplossingen die we nu al voor handen hebben, maar die nog een flinke opscaling behoeven. En lokale energie-initiatieven ondersteunen we hierbij. Ook bij mobiliteit blijven we zoeken naar kansen voor schoner transport.

3. Energieneutrale en aardgasvrije wijken stimuleren

Het stimuleren van particuliere woningeigenaren, huurders en bewonerscollectieven richting aardgasvrij en zeer energiezuinig wonen. Dit doen we via wijkgerichte en collectieve aanpakken, zoals via een buurtgerichte aanpak. We werken hierbij samen met onze partners, lokale energie-initiatieven en gemeenten.

Wat heeft de NMFF al gedaan?

- De NMFF heeft een stevige positie verworven op het gebied van energiebesparing in de gebouwde omgeving. We hebben diverse projecten uitgevoerd en in voorbereiding, gericht op corporaties en huurders, particuliere eigenaren, en mindere mate MKB en utilitaire bouw. Het betreft gedrag en bouwfysische maatregelen. Onze rol is die van inspirator, makelaar/facilitator, begeleider, agenda setter en verstreker van informatie.
- De NMFF ondersteunt het Platform Flevolandse Energiecooperaties (voorheen 'SELF: Servicepunt Energie Lokaal Flevoland') opgezet, dat lokale energie initiatieven ondersteunt bij het ontwikkelen van energie projecten.
- De NMFF geeft onafhankelijke energie-adviezen via lokale energieloketten en is daarmee provinciedekkend, elke gemeente heeft een inloopspreekuur. Onze rol is adviserend, ondersteunend en coachend.
- De NMFF heeft van oudsher veel kennis en betrokkenheid bij windenergie. We kennen alle Flevolandse projecten. Op dit thema zijn we tot nu toe lobbyist en verstreker van informatie. Ook de rol van intermediair en begeleider van participatie past ons.
- De NMFF heeft verschillende projecten gedaan gericht op stimuleren van participatie van bewoners bij energie-opwek in Flevoland. We streven daarbij naar 50 % lokaal eigendom. We zijn hier inspirator, aanjager, lobbyist en verstreker van informatie.

Wat we voor elkaar willen krijgen en wat we gaan doen

1. ENERGIEBESPARING IN GEBOUWEN BEVORDEREN

Wat: 40.000 bewoners concreet geholpen met energiebesparing

Hoe:

- door via campagnes bewoners te stimuleren om concreet aan de slag te gaan met energiezuinig wonen
- door Energieloket Flevoland voor de 6 gemeenten van Flevoland
- door inrichten van lokale energiewinkels als one stop-shop voor eigenaren, huurders en MKB (showroom)
- door voor elke gemeente wijkgerichten aanpakken richting aardgasvrij wonen te stimuleren met, door en voor bewoners en daarbij advies en hulpmiddelen aan te bieden en te delen
- door pilots van corporaties te stimuleren en ervaringen te verspreiden.

Wat: 10 bedrijven / instellingen (utiliteitsgebouwen) energiezuiniger maken

Hoe:

- door opdrachtgevers en opdrachtnemers daartoe uit te dagen.

2. PRODUCTIE VAN HERNIEUWBARE ENERGIE MET DRAAGVLAK VERHOGEN

Wat: stimuleren van 50 % lokaal eigendom bij energie-opwek (windmolens en grootschalige zonneparken) voor bewoners en bedrijven van de woonkernen

Hoe:

- door stimuleren van participatiewaaiers met 50 % lokaal eigendom
- door ondersteunen van Platform Flevolandse Energiecoöperaties
- door participatie van bewoners gericht op nieuwe energie-opwek met draagvlak

Wat: energiecoöperaties actief in alle 6 de gemeenten

Hoe:

- door hen te ondersteunen via het Platform Flevolandse Energiecoöperatie met kennis, coaching, bijeenkomsten, contacten van experts

B. Circulair Flevoland: Samenwerken aan steden en dorpen

Onze droom

Wij dromen van een economie die draait op grondstoffen die worden hergebruikt of oneindig beschikbaar zijn. Waarin we samen bouwen aan afvalvrije en circulaire steden en dorpen met schoon vervoer, gesloten kringlopen, regionaal duurzaam geproduceerd voedsel en natuur om de hoek. Een prettige en gezonde omgeving, waar veel groen en water is om extreem weer (hitte en neerslag) op te vangen.

Wat gaan we de komende jaren eraan doen?

De NMFF is samen met haar lidorganisaties goed gepositioneerd – tussen bewoners, gemeenten en ontwikkelaars – en goed in staat om partijen te verbinden, te coachen en ondersteunen. We kennen de lokale en regionale ontwikkelingen bovendien goed en zijn op de hoogte van goede voorbeelden van elders. Communicatie en educatie bieden NMFF een goed middel om met iedereen in contact te staan, waaronder onze lidorganisaties en de inwoners van Flevoland.

“De NMFF zet zich in voor circulaire economie, met duurzame steden en dorpen met een aantrekkelijke woon- en werkomgeving en daadwerkelijke verlaging van de footprint van de Flevolandse bewoners, zoals voor grondstoffen.”

Wat is er aan de hand?

Deze economie put de aarde uit, is niet vol te houden en dus niet duurzaam. Van verbruik naar gebruik, van eenrichtingseconomie naar kringlopen, dat is de opgave waar we voor staan. Wij dromen van het samen bouwen aan steden en dorpen met een verlaging van de footprint van de bewoners, regionaal duurzaam geproduceerd voedsel en natuur om de hoek. Een prettige en gezonde omgeving, waar veel groen en water is om extreem weer (hitte en neerslag) op te vangen.

De provincie Flevoland verstedelijkt. Steden kunnen de duurzaamheidsmachines zijn van de toekomst – die hoge dichtheden maken efficiënte oplossingen mogelijk – maar dan moeten ze er wel op ingericht zijn. Door planning van voldoende voorzieningen op loop- en fietsafstand, door goed openbaar vervoer in plaats van autobereikbaarheid, door duurzame voedselproductie in de nabijheid, door voldoende water en groen in en om de stad en zo bovendien steden en dorpen meer bestand te maken tegen klimaatverandering.

Zonder enthousiaste supporters heeft een club geen bestaansrecht. De lidorganisaties zijn voor NMFF van essentieel belang. Met hun achterban kunnen zij de organisatie nog meer onder de aandacht brengen. De circulaire samenleving omvat ook veel burgers die zelf verantwoordelijkheid willen nemen voor het eigen woon- en leefomgeving. Burgers maken de samenleving steeds meer zelf, dus ook hun eigen woon- en leefomgeving. Die ontwikkeling – een meer organische ontwikkeling van locaties – kan de sleutel zijn tot succesvolle circulaire stedelijke ontwikkeling en vraagt een andere rol van alle partijen bij de ruimtelijke inrichting van de stad.

Wat kan de NMFF er aan doen?

De NMFF is goed gepositioneerd – tussen bewoners, gemeenten en ontwikkelaars – en goed in staat om partijen te verbinden, te coachen en ondersteunen. We kennen de lokale en regionale ontwikkelingen bovendien goed en zijn op de hoogte van goede voorbeelden van elders.

De afgelopen jaren is door ons het model van de lokale duurzame communities ontwikkeld. Dit model slaat aan en willen we de komende jaren verder doorontwikkelen en verder uitbouwen. Een belangrijke uitdaging daarbij is om de groep supporters bij de duurzame communities te vergroten, en daarbij tevens de binding met de lokale lidorganisaties te versterken.

NMFF is bij uitstek een partij die op lokaal en regionaal niveau als makelaar, verbinden, en coach kan zogen voor versnelling. Het is zaak dat zo te doen dat de plannen ook beter worden. Betrokkenheid van bewoners is belangrijk voor die kwaliteit en draagvlak voor transformaties. Nu de gemeenten en ontwikkelaars lastiger grootschalige ontwikkelingen voor elkaar krijgen, is de weg vrij voor kleinschaliger initiatieven van bewoners en creatieve ondernemers.

Leegstaande gebouwen en ongebruikte terreinen zijn een kans voor een tijdelijke, duurzame bestemming en permanente 'recycling' van de ruimte. De NMFF kan zich daarbij als coach, makelaar en aanjager manifesteren.

Vanwege de toenemende verstedelijking in vooral Zuidelijk Flevoland is de bouwsector belangrijk om tot gesloten kringlopen te komen voor grondstoffen. We proberen daarvoor de hele keten te mobiliseren. Omdat er nog weinig productie plaatsvindt in Flevoland, streven we daarnaast vooral naar nieuwe business modellen, zoals hennepeteelt voor isolatie, en het leasen, delen of terugnemen van producten door leveranciers. We willen aanbieders daartoe inspireren en helpen afnemers te vinden. De NMFF is op dit werkveld makelaar tussen bouwers en andere relevante bedrijven, opdrachtgevers als corporaties, bewoners en gemeenten. Landelijke ontwikkelingen vertalen we naar de regio.

Onze accenten:

[1. Bouwen aan circulaire steden en dorpen](#)

NMFF is bij uitstek een partij die op lokaal en regionaal niveau kan zogen voor versnelling. Het is zaak dat zo te doen dat de plannen ook beter worden. Betrokkenheid van bewoners is belangrijk voor die kwaliteit en draagvlak voor transformaties. Nu de gemeenten en ontwikkelaars lastiger grootschalige ontwikkelingen voor elkaar krijgen, is de weg vrij voor kleinschaliger initiatieven van bewoners en creatieve ondernemers.

[2. Succesvolle doe-democratie in wijken, dorpen en steden](#)

Zonder enthousiaste supporters heeft een club geen bestaansrecht. De lidorganisaties zijn voor NMFF van essentieel belang. Met hun achterban kunnen zij de organisatie nog meer onder de aandacht brengen. Initiatieven van lidorganisaties ondersteunen we met kennis, best-practices en financiële ondersteuning vanuit het NMFF-Fonds Verbraaken.

De samenleving omvat ook veel burgers die zelf verantwoordelijkheid willen nemen voor het eigen woon- en leefomgeving. Burgers maken de samenleving steeds meer zelf, dus ook hun eigen woon- en leefomgeving. Die ontwikkeling kan de sleutel zijn tot succesvolle duurzame en circulaire stedelijke ontwikkeling en vraagt een andere rol van alle partijen bij de ruimtelijke inrichting van de stad.

[3. Slagvaardig netwerk van duurzame communities](#)

De afgelopen jaren is door ons het model van de duurzame communities ontwikkeld in de vorm van een virtuele ontmoetingsplaats en aangevuld met duurzaamheidswinkels. Dit model willen we verder doorontwikkelen en uitbouwen via het introduceren van een 'circulaire challenge' voor inwoners. Een belangrijke uitdaging daarbij is om de groep supporters te vergroten voor een afvalvrije en circulaire economie en tevens de binding met de lokale lidorganisaties hierbij te versterken.

Wat heeft de NMFF al gedaan?

- De NMFF heeft voor 6 gemeenten een lokale duurzame community opgezet en dit wordt door NMFF ondersteunt met een jaarlijks programma met thema's en bijeenkomsten.
- De NMFF is betrokken bij diverse stedelijke ontwikkelingen om deze duurzamer te maken. We hebben hier de rol van inspirator, kennisleverancier, mede initiatiefnemer, verbinder en intermediair en ondersteuner naar bewoners(groepen).
- De NMFF heeft een project uitgevoerd rond Cradle2Cradle en oriënteert zich nu op kringlopen in de bouw.

Wat we voor elkaar willen krijgen en wat we gaan doen

1. BOUWEN AAN CIRCULAIR FLEVOLAND

Wat: stimuleren van 4 concrete duurzame gebiedsontwikkelingen

Hoe:

- door op zoek te gaan naar de *hot spots* in provincie waar interessante ontwikkelingen gaande zijn
- door deelname aan consortia
- door juiste partners bij elkaar te brengen en bewoners te betrekken
- door bijeenkomsten voor gemeenten, ontwikkelaars en bewoners om successen te belichten
- door de NMFF visie over circulaire gebiedsontwikkeling actief uit te dragen, te communiceren en te delen
- door bij deze ontwikkelingen toe te zien op implementatie van de nieuwe omgevingswet (“sneller en beter”) en daarmee ook goede voorbeelden neer te zetten voor de uitvoering van die wet

Wat: ondersteunen van nieuwe concepten en product(soort)en die passen bij circulaire of biobased economie

Hoe:

- door geschikte vragen en aanbieders te vinden voor nieuwe circulaire bouw-initiatieven en deze aan elkaar te koppelen, zoals ‘klimaatneutraal, circulair, klimaatadaptief en natuurinclusief’ te gaan bouwen
- door repaircafe’s en ‘klusdiensten/deeconomie’ te stimuleren
- door hergebruik van bouwmaterialen te stimuleren via allianties, als afvalloze stad, *cirkelstad*.
- door lobby bij gemeenten, corporaties en grotere organisaties en bedrijven om circulair in te kopen en /of aan te besteden

2. SUCCESVOLLE DOE-DEMOCRATIE IN WIJKEN, DORPEN EN STEDEN

Wat: 10 x succesvolle co-creatie met omwonenden en betrokkenen

Hoe:

- door als NMFF in opdracht van ontwikkelaar of gemeente de betrokkenheid van de omgeving te organiseren
- doordat NMFF lokale initiatieven op weg helpt met kennis, best-practices of door zelf te participeren
- door hiervoor de benodigde methoden en competenties te verwerven

Wat: 15 ruimtelijke initiatieven gerealiseerd

Hoe:

- door 15 initiatieven van lidorganisaties te ondersteunen via kennis, best-practices en financiële ondersteuning vanuit het Fonds Verbraken.

3. SUCCESVOL NETWERK VAN DUURZAME COMMUNITIES

Wat: versterken van de circulaire samenleving via 6 lokale duurzame communities

Hoe:

- door het netwerk van duurzame communities goed te verbinden met de nieuwe provinciale portal Duurzaam Flevoland.
- door 24 partners die meerwaarde toevoegen aan onze knooppunten, zoals de lokale energiecoöperaties, de Repaircafe afdelingen, onderwijs (CAH, Windesheim, ROC’s).

Wat: 3 gemeenten hebben een specifiek beleid voor het faciliteren van de circulaire samenleving

Hoe:

- doordat de NMFF hen stimuleert bij het maken van dit beleid
- door projecten van Duurzaam Door te benutten om hiervoor beleid en instrumenten te ontwikkelen.

C. Ruimte: rijke natuur en een mooi Flevoland

Mooi en vitaal

Onze droom

Wij dromen van een mooi Flevoland met (soorten)rijke en toegankelijke natuurgebieden. Landschappen en natuur die in evenwicht zijn met (bestaande en nieuwe) economische activiteiten (zoals energieproductie) en bestand tegen klimaatverandering. En waarin het aantal bezoekers van de Flevolandse natuur is verdubbeld.

Wat gaan we de doen?

Samen met onze lidorganisaties stimuleren we dat ruimtelijke plannen beter en meer gedragen worden. De NMFF kent ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie op haar duimpje, weet hoe de politieke hazen lopen, heeft veel ruimtelijk-juridische kennis in huis en kan haar lokale netwerk inzetten. Dit geeft ons positie in ons streven naar de realisatie van ecologische verbindingen, goede basisvoorwaarden voor de natuur en klimaatbestendige ontwikkelingen. Ambities die door de decentralisatie van de ruimtelijke ordening en het natuurbeleid steeds meer beïnvloed worden door regionale en lokale beslissingen.

“De NMFF zet zich in om in een groeiende provincie de ruimte en voorwaarden te blijven vinden voor een soortenrijke en gevarieerde natuur en een gezond en aantrekkelijk landschap dat ook voorbereid is op de gevolgen van klimaatverandering (klimaatadaptatie).”

Onze droom

Wij dromen van een mooi Flevoland met (soorten)rijke en toegankelijke natuurgebieden. Landschappen en natuur die in evenwicht zijn met (bestaande en nieuwe) economische activiteiten (zoals energieproductie) en bestand tegen klimaatverandering. En waarin het aantal bezoekers van de Flevolandse natuur is verdubbeld.

Wat is er aan de hand?

Flevoland kent een verassend grote variëteit aan mooie natuurgebieden en landschappen. De prachtige Flevolandse natuurparel de Oostvaardersplassen en het nieuwste natuurgebied de ‘Markerwadden’. Maar er is meer te ontdekken en te beleven. Dit is vaak nog te onbekend, zeker buiten de provincie. En onbekend maakt onbemind.

In een ontwikkelingsgerichte provincie als Flevoland is ruimtelijke kwaliteit een belangrijk onderwerp, zowel bij locatiekeuzes van ontwikkelingen als de aard van de ontwikkelingen. De ruimte – ‘de groene ruimte’ en het stedelijk gebied – verandert voortdurend door de verdergaande verstedelijking in zuidelijk Flevoland, de beoogde groei van luchthaven Lelystad en uitbreiding van het wegennet.

Het vergroten van de biodiversiteit (soortenrijkdom) in Flevoland is van groot belang voor de voedselvoorziening, vruchtbaarheid van de bodem en voor veerkracht om gevolgen van de klimaatverandering op te vangen. Flevoland beschikt met de Oostvaardersplassen over een uniek natuurgebied. En we hebben de ruimte om meer ‘nieuwe’ natuur te creëren, waardoor de biodiversiteit toeneemt zowel in Flevoland, als landelijk en Europees. Een gezonde natuur vraagt om grotere natuurgebieden die minder kwetsbaar zijn voor de omgeving en milieu-invloeden, en om verbindingen tussen die gebieden.

De transitie naar een klimaatneutrale en klimaatbestendige provincie vraagt een fundamenteel andere ruimtelijke inrichting: de productie van duurzame energie zal nadrukkelijk zichtbaar zijn in het landschap, en dient met draagvlak te worden ingepast. Klimaatverandering vereist dat water beter kan worden opgevangen en vastgehouden. Natuur in de stad is belangrijk voor planten en dieren, het zorgt voor verkoeling in warme perioden en draagt bij aan een gezondere leefomgeving.

[Wat kan de NMFF eraan doen?](#)

Natuur en Milieufederatie Flevoland zet onder andere haar Natuurcommunity MooiFlevoland.nl om meer bewoners en Flevolandse bezoekers te inspireren over de rijke natuur en het mooie landschap. We maken zo de betrokkenheid en publieke steun zichtbaar en werken hierin samen met onze lidorganisaties. Natuur en gezondheid gaan hand in hand, daarom betrekken we de zorgsector bij onze community.

Samen met onze lidorganisaties stimuleren we dat ruimtelijke plannen beter en meer gedragen worden. De NMFF kent ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie op haar duimpje, weet hoe de politieke hazen lopen, heeft veel ruimtelijk-juridische kennis in huis en kan haar lokale netwerk inzetten. Dit geeft ons positie in ons streven naar de realisatie van ecologische verbindingen, goede basisvoorwaarden voor de natuur en klimaatbestendige ontwikkelingen. Ambities die door de decentralisatie van de ruimtelijke ordening en het natuurbeleid steeds meer beïnvloed worden door regionale en lokale beslissingen.

De overheid kijkt voor financiering ook naar bewoners en bedrijven. En die tonen veel inzet en initiatief voor het beheer en de ontwikkeling van natuur en landschap. De betrokkenheid van burgers en bedrijven kan succesvol zijn als de overheid werkelijk ruimte geeft én de kwaliteit van ontwikkelingen bewaakt.

En waar mogelijk nemen we ook zelf initiatief voor duurzame ruimtelijke ontwikkelingen en nieuwe natuur, zoals het voorstel voor het oermoeras in het Markermeer (MarkerWadden), een alternatieve uitvliegroute voor luchthaven Lelystad en meer recent het Voedselbos Almere. Voor de plannen voor 'nieuwe natuur' zoekt NMFF als onafhankelijke partij samen met terreinbeheerders, overheden, bedrijven en bewoners naar mogelijkheden om (nieuwe) natuur te creëren en te financieren. Ook richten we ons op braakliggende bouwterreinen. Op kansrijke plekken proberen we plannen bij te stellen en gronden een tijdelijke of duurzame bestemming te geven.

Op dit werkterrein stemmen we onze activiteiten goed af met de terreinbeherende organisaties en andere samenwerkingspartners.

Onze accenten zijn:

[1. Stimulering beleving Flevolandse natuur](#)

Via onze Natuurcommunity MooiFlevoland.nl willen we meer bewoners en Flevolandse bezoekers inspireren over de rijke natuur en het mooie landschap. We maken zo de betrokkenheid en publieke steun zichtbaar en werken hierin samen met onze lidorganisaties en groene partners. Natuur beleven stimuleert ook een goede gezondheid, deze gaan hand in hand.

[2. Ruimte voor natuur en nieuwe natuur](#)

Voor plannen voor 'nieuwe natuur' zoekt NMFF als onafhankelijke partij samen met terreinbeheerders, overheden, bedrijven en bewoners naar mogelijkheden om (nieuwe) natuur te creëren en te financieren. Op kansrijke plekken proberen we plannen bij te stellen en gronden een tijdelijke of duurzame bestemming te geven.

[3. Vertalen van nationaal Plan Biodiversiteitsherstel](#)

Eind 2018 is het Deltaplan Biodiversiteit gepresenteerd en de uitvoering wordt de komende jaren landelijk, maar zeker ook regionaal ter hand genomen. In Flevoland is er de ambitie om in 2020 een regionale vertaling te presenteren.

Wat we voor elkaar willen krijgen en wat we gaan doen

1. STIMULEREN BELEVING FLEVOLANDSE NATUUR

Wat: Natuurcommunity met meer dan 12.000 volgers

Hoe:

- Door MooiFlevoland.nl door te ontwikkelen tot een natuur-community waardoor schrijvers "mede-eigenaar" worden van de community (crowdsourcing)
- Door Flevolandse te betrekken via 4 seizoensdagen (MooiFlevoland-dagen), fotowedrijden en de maandelijkse radiorubriek bij Omroep Flevoland
- Bijdragen van versterken van groene vrijwilligers bij natuuronderhoud.

Wat: 10 zorginstellingen/verzekeraars verbinden aan MooiFlevoland

Hoe:

- Zorgsector is mede partner van MooiFlevoland

2. HERSTEL VAN BIODIVERSITEIT

Wat: 20 verbeterde ruimtelijke plannen van overheden

Hoe:

- Door samen met de achterban te reageren op plannen
- Door lokale groepen en actieve burgers te ondersteunen en betrekken bij plannen.
-

V. Onze organisatie

De NMFF is een onafhankelijke vereniging, gevestigd in Flevoland. We hebben een vaste staf van 5 mensen en werken met tijdelijke krachten.

NMFF houdt voeling met het netwerk van bewoners en organisaties met wie ze haar werk uitvoert. We hebben meer dan 62 lidorganisaties en continueren de groei in aangesloten organisaties.

Hieronder vertellen we meer over de middelen die ons ter beschikking staan.

Onze mensen

Het werk van de NMFF is mensenwerk. Niet alleen van onze vaste medewerkers, maar ook van hen die betrokken zijn bij het werk van de NMFF: de leden van het bestuur, tijdelijke medewerkers, stagiaires, vrijwilligers en onze achterban van actieve bewoners.

Wat we doen

- Aantrekken en behouden van goede medewerkers
... door goed werkgeverschap en ontwikkelmogelijkheden te bieden
- Dynamiek en nieuwe impulsen op de werkvloer
... door een flexibele schil met hoogstaande tijdelijke krachten
... door ruimte te bieden aan stagiairs en studenten
- Maximale slagkracht
... door een effectieve organisatie met weinig bureaucratie en overhead
... door vrijwilligers te werven waar dat mogelijk en zinnig is

Onze kernwaarden en kwaliteiten

Om onze missie te verwezenlijken zet de NMFF haar kwaliteiten en kernwaarden in. We bewaken onze kernwaarden onafhankelijkheid, integriteit en ideële gedrevenheid. Onze kwaliteiten willen we natuurlijk nog verder ontwikkelen.

Wat we doen

- Kernwaarden bewaken
... door onze onafhankelijke positie als basisvoorwaarde te hanteren bij projecten
... door zorgvuldig met onze stakeholders om te gaan en optimaal transparant te zijn
- Kennis op orde
... door kennisuitwisseling via onze communities en het netwerk van aangesloten organisaties en andere kennisinstellingen te onderhouden
... door een jaarlijks opleidingsprogramma binnen de organisatie, waaronder ook de onderlinge kennisuitwisseling
- Vaardigheden en concepten ontwikkelen om actieve bewoners te faciliteren en participatievormen te organiseren
... door een opleidingstraject voor medewerkers
... door praktische ervaring op te doen met pilotprojecten

Community en netwerk

De NMFF heeft een sterk (professioneel) netwerk. Dat gebruiken we in ons werk om duurzame ontwikkeling te verwezenlijken. Door partijen te koppelen en door mensen te inspireren aan de slag te gaan. Voor de effectiviteit van de NMFF is het van belang dit netwerk te onderhouden en verder te ontwikkelen. Maar we willen een stap verder. We willen *supporters* van een mooi en duurzaam Flevoland verenigen om op verschillende manieren en momenten zelf bij te dragen aan duurzaamheid, door tips en informatie en activiteiten effectiever met elkaar te delen.

Wat we doen

- Community ontwikkelen van 20.000 supporters voor een mooi en duurzaam Flevoland
... aanbod voor actieve bewonersgroepen die projectmatig aan de slag willen met hun omgeving
... door de duurzaamheidswinkels door te ontwikkelen als servicepunten voor de energieke samenleving
- Banden met onze achterban van lidorganisaties aanhalen
... door de communicatie met deze groepen te systematiseren
... door de ondersteuning uit te bouwen,
... door de participatie van deze groepen bij projecten te faciliteren
- Professioneel netwerk verder uitbouwen, vooral richting bedrijven
... door samenwerkingsprojecten binnen onze prioriteiten

Samenwerking en partners

De NMFF werkt niet alleen aan een mooie en duurzame provincie. Wij hebben collega natuur en milieufederaties in alle provincies in Nederland. Met andere groene ngo's in Nederland werken we samen in de 'groene 11' om de krachten te bundelen in Den Haag.

In Flevoland werken we samen met het Flevo-Landschap, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, IVN-Flevoland en Landschapsbeheer Flevoland. De NMFF verzorgt het voorzitterschap van dit overleg en voert het secretariaat van deze samenwerking. In alle gevallen kijken we kritisch wat een andere partij beter kan, en waar we elkaar versterken.

Wat we doen

- Effectieve en efficiënte samenwerking van de Flevolandse natuurorganisaties
... door voortzetten van de krachtenbundeling en taakverdeling
- Landelijk netwerk van de Natuur en Milieufederaties versterken
...door uitwisseling van succesvolle projecten
...door gezamenlijke projectontwikkeling en –acquisitie
...door vanuit de NMFF actief bij te dragen en innovatieve ideeën in te brengen

Media en communicatie

Het werk van de NMFF rendeert het best als we de beoogde doelgroepen goed kunnen bereiken. De NMFF heeft afgelopen jaren haar site en huisstijl opgefrist, en aanwezigheid op sociale media uitgebouwd. Het aantal nieuwsbrieflezers is toegenomen. Met verschillende thema's komen we goed door in de lokale en regionale pers. Een grotere zichtbaarheid van de projecten van de NMFF is van belang om onze forse ambities te realiseren.

Wat we doen

- Zichtbaarheid van onze projecten en de naamsbekendheid van de NMFF vergroten
... door de aanwezigheid in de media uit te bouwen, zoals de 2-wekelijkse radiatorbriek bij Omroep Flevoland
... nog meer publicitaire spin off op onze projecten te creëren (zoals de duurzame communities, de energiewinkels, het Servicepunt Energie Lokaal Flevoland en MooiFlevoland.nl)
- Op thema's meer campagnematig te gaan werken
... door energie- en circulaire campagnes op te zetten
... door daarbij te leren van collega-ngo's en ons te laten voeden door creatieve sparring partners
... door zelf heel bewust een lerend proces in te gaan, dingen uit te proberen en te evalueren

Financiële middelen

De NMFF voert haar werk uit met een compacte staf van medewerkers die deels in vaste dienst zijn en deels in een flexibele schil werkzaamheden verrichten. Als dat opportuun is zoeken we studenten of vrijwilligers voor concrete klussen. Ons werk en onze projecten zijn mogelijk door een basissubsidie van de provincie Flevoland en een bijdrage van de Postcodeloterij. Deze bijdragen stelt de NMFF in staat om onafhankelijk voor alle belangen op te komen en initiatieven te ontplooiën, ook als geen enkele partij daar (nog) geld voor over heeft. De basissubsidie kent bovendien een multiplier door een spin-off van projecten waar de NMFF externe financiering voor zoekt; in 2019 voor zo'n 65 % van de jaaromzet. De NMFF is intussen ook aan het experimenteren met andere vormen van fondsenwerving, zoals giften, crowdfunding, of een prijs voor onze producten en diensten.

Wat we doen

- Continueren van een gezonde financiële huishouding
 - ...door de omvang van de vaste staf af te stemmen op de minimale omzet en verder te werken met flexibele krachten
 - ...door een kleine reserve na te streven waardoor fluctuerende inkomsten kunnen worden opgevangen (1)
 - ...door borgen van een deugdelijke administratie en projectbeheer
- Verbreding van de financiële basis
 - ...door nieuwe vormen van financiering te blijven zoeken en uitproberen
- Verwerving financiële middelen in het hart van ons werk
 - ...door financiering een gedeelde verantwoordelijkheid te maken, verankerd in de werkprocessen van de NMFF
 - .. door thematrekkers jaarlijks in hun werkplan een financiële strategie te laten opnemen en een acquisitieplan
 - ...door capaciteit van medewerkers vrij te maken om financiering te verwerven
 - ... door deskundigheid beschikbaar te stellen om dit geheel te ondersteunen, zoals een training voor verbeteren acquisitie-vaardigheden.
- door het opstellen van een meerjarenbegroting 2020-2024, die jaarlijks wordt herijkt.

(1) Eigen vermogen en continuïteitsreserve

De Vereniging Natuur en Milieufederatie Flevoland streeft naar een zo klein mogelijk Eigen Vermogen. Positieve resultaten zullen in het daaropvolgende jaar bestemd worden, zodat het Eigen Vermogen beperkt blijft tot een continuïteitsreserve. Onder continuïteit wordt het volgende verstaan: waarborgen van de liquiditeit, waarborgen van het opvangen van tegenvallers en als achtergronddekking bij het nemen van risicovolle beslissingen. De reservevorming in het Eigen Vermogen voldoet aan de VFI-richtlijn (CBF-keur). Maximaal 10% is opgebouwd uit provinciale gelden en met inachtneming van de door de subsidiegevers gestelde randvoorwaarden.